

28 Αυγούστου, 1992

[ΠΙΚΗΣ, Δ/σής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 967/91).

5 Διοικητικό Όργανο — Συλλογικά Όργανα — Συγκρότηση — Η κακή συγκρότηση συλλογικού οργάνου καθιστά τις αποφάσεις του παράνομες και τις αποστερεί παντός κύρους — Τα ευρήματα της Παπαδόπουλος v. Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης.

10 Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώσεως — Πλάνη περί τα πράγματα — Ο ουσιώδης επηρεασμός είναι το κριτήριο για την ακύρωση πράξης λόγω πλάνης ή συμπερίληψης στα στοιχεία κρίσεως εξωγενούς ή ακύρου στοιχείου κρίσεως.

15 Ο αιτητής επεξήτησε με την προσφυγή την ακύρωση του διορισμού του ενδιαφερομένου μέρους στη θέση Ανώτερου Οδοντιατρικού Λειτουργού. Η προσβαλλόμενη απόφαση της
20 Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας ήταν προϊόν επανεξέτασης, μετά την ακύρωση της το πρώτον επιλογής του ενδιαφερομένου μέρους, για την επίδικη θέση και δη εξαιτίας διαπιστωθείσης από το Δικαστήριο προκατάληψης του Διευθυντού Οδοντιατρικών Υπηρεσιών, που συμμετείχε στη διαδικασία πλήρωσης της θέσης. Κατά την επανεξέταση, προς έκδοση της προσβαλλόμενης πράξης, η Ε.Δ.Υ. παραμέρισε τα πάσχοντα τμήματα της αρχικής διαδικασίας, λαμβάνοντας όμως υπόψη την έκθεση της τμηματικής Επιτροπής, της οποίας μέλος ήταν ο προκατελημμένος εναντίον του αιτητή Διευθυντής.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

1. Η επιλογή του ενδιαφερομένου μέρους ήταν λογικά εφικτή, στο πλαίσιο άσκησης της διακριτικής ευχέρειας του διορίζοντος σώματος, εν προκειμένω. 5
2. Όσον αφορά τα στοιχεία που λήφθηκαν υπόψη, και συγκεκριμένα τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής, η κακή συγκρότηση συλλογικού οργάνου - και η τμηματική επιτροπή συνιστά συλλογικό όργανο - καθιστά τις αποφάσεις του ένομες και τις αποστερεί παντός κύρους. Όπως επισημάναμε, "... δεν αποτιμάται αριθμητικά η συμμετοχή μέλους σε συλλογικό όργανο, αλλά ως οργανικό τμήμα του" (βλ. *Παπαδόπουλος ν. Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης*). 10 15
3. Ως προς την αποτίμηση των επιπτώσεων της συμπερίληψης του πορίσματος της τμηματικής επιτροπής στα στοιχεία κρίσεως των υποψηφίων, ο ουσιώδης επηρεασμός είναι το κριτήριο για την ακύρωση πράξης λόγω πλάνης ή συμπερίληψης στα στοιχεία κρίσεως εξωγενούς ή άκυρου στοιχείου κρίσεως. Στην προκείμενη περίπτωση, η κρίση της τμηματικής επιτροπής δεν είχε οποιεσδήποτε ουσιώδεις επιπτώσεις στη ληφθείσα απόφαση. Τα πορίσματα της τμηματικής επιτροπής περιορίστηκαν στην κρίση των προσόντων των υποψηφίων. Οι λόγοι της μη συμπερίληψης του αιτητή στον κατάλογο των υποψηφίων οφειλόταν στη μη προσέλευσή του στη συνέντευξη. Η δυσμέμεια από τη μη σύσταση του αιτητή, απαλείφθηκε από το διορίζον σώμα με τη συμπερίληψή του στον τελικό κατάλογο των υποψηφίων. Όπως συνάγεται από το αιτιολογικό της απόφασης, επελέγη το ενδιαφερόμενο μέρος μετά από συνεκτίμηση των εμπιστευτικών εκθέσεων, προσόντων και αρχαιότητας, των τριών υποψηφίων. 20 25 30 35

Η εσφαλμένη συμπερίληψη των πορισμάτων της τμηματικής επιτροπής δεν επέδρασε ουσιωδώς στη ληφθείσα απόφαση.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα. 40

Αναφερόμενες Υποθέσεις:

Pieris v. Republic (1983) 3 C.L.R. 1054.

Tomaris v. Republic (1983) 3 C.L.R. 1292.

Gava v. Republic (1984) 3 C.L.R. 1391.

- 5 Παπαδόπουλος v. Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (1992) 4 Α.Α.Δ. 2463.

Σταυρινίδης v. Δημοκρατίας (1991) 4(Α) Α.Α.Δ. 426.

10 Προσφυγή.

- Προσφυγή κατά της απόφασης των καθ' ων η αίτηση, που λήφθηκε στις 2/5/91 και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 2/8/91, με την οποία
15 προήχθη το ενδιαφερόμενο μέρος στη θέση του Ανώτερου Οδοντιατρικού Λειτουργού, αντί του αιτητή.

Α.Σ. Αγγελίδης, για τον αιτητή.

- 20 Π. Χατζηδημητρίου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, Α', για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

- 25 ΠΙΚΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Ο Παναγιώτης Σταυρινίδης, ο αιτητής, ένας από τους τρεις προσοντούχους υποψηφίους για προαγωγή στη θέση του Ανώτερου Οδοντιατρικού Λειτουργού, αμφισβητεί με
30 διορισμό ενός άλλου υποψηφίου, του Παντελάκη Χριστοφίδη, και επιζητεί την αναθεώρηση της σχετικής απόφασης της Ε.Δ.Υ. που λήφθηκε στις 2/5/91 και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 2/8/91. Στο διορισμό δόθηκε αναδρομική ισχύ από
35 1/5/89, την ημερομηνία κατά την οποία το πρώτο, το ενδιαφερόμενο μέρος, διορίστηκε στη θέση με βάση προγενέστερη απόφαση της Ε.Δ.Υ, της 14/4/89. Η απόφαση εκείνη ακυρώθηκε στο πλαίσιο της αναθεώρησης που συνετελέσθη στην Προσφυγή 575/89 (η απόφαση
40 δόθηκε στις 30/1/91).

Υπό το φως των στοιχείων που έτειναν να διαμορφώσουν τις διεκδικήσεις και, γενικότερα, την

καταλληλότητα του αιτητή και του ενδιαφερόμενου μέρους για διορισμό στην επίμαχη θέση, διαπιστώνεται, με μια επιφύλαξη την οποία θα διερευνήσουμε αργότερα, ότι ήταν λογικά εφικτή η επιλογή του ενδιαφερόμενου μέρους στο πλαίσιο άσκησης της διακριτικής ευχέρειας του διορίζοντος σώματος. Το ενδιαφερόμενο μέρος κατείχε, όπως και ο αιτητής, τα απαιτούμενα προσόντα, δεν υπολειπόταν σε αξία, όπως διαφαίνεται από τις έγκυρες εμπιστευτικές εκθέσεις των αντεκδικούντων που λήφθηκαν υπόψη, ενώ υπερείχε του αιτητή ουσιωδώς σε αρχαιότητα. Η επιμονή του αιτητή, ότι είχε ορατή, αν όχι έκδηλη, υπεροχή σε αξία έναντι του ενδιαφερόμενου μέρους, δεν τεκμηριώνεται από τα στοιχεία του φακέλου. Η καθοδήγηση της Ε.Δ.Υ. ως προς τα κριτήρια για τον προσδιορισμό της καταλληλότητας των υποψηφίων, υπήρξε ορθή, και η έρευνα ενδεδειγμένη αναφορικά με τα υπηρεσιακά τους στοιχεία. Τέλος, η απόφαση αιτιολογείται επαρκώς ως προς τους λόγους που οδήγησαν στην επιλογή του ενδιαφερόμενου μέρους.

Η επιφύλαξη αφορά ένα από τα στοιχεία που λήφθηκαν υπόψη, και συγκεκριμένα τα πορίσματα της τμηματικής επιτροπής. Η απόφαση της 14/4/89 ακυρώθηκε από το Δικαστήριο "... επειδή η συμμετοχή του Διευθυντή στις κρίσιμες διαδικασίες δεν παρείχε τα εχέγγυα για αμερόληπτη κρίση". Η αμεροληψία, όπως επισημαίνεται στην απόφαση, συνιστά στοιχείο της αρχής της νομιμότητας. Ο "Διευθυντής" στον οποίο αναφέρεται η απόφαση, είναι ο Διευθυντής των Οδοντιατρικών Υπηρεσιών (ο κ. Πάλμας), ο οποίος κρίθηκε ότι διακατεχόταν από προκατάληψη εναντίον του αιτητή. Ενόψει της δεσμευτικής δικαστικής κρίσης ως προς τα βάσιμα στοιχεία κρίσεως [βλ. *Pieris v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 1054; *Tornaris v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 1292; και *Gava v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 1391], η Ε.Δ.Υ., μετά από τη λήψη νομικής συμβουλής, αγνόησε κατά την επανεξέταση τόσο τη σύσταση του Διευθυντή, όσο και τις εμπιστευτικές εκθέσεις του αιτητή στον καταρτισμό των οποίων έλαβε μέρος. Έλαβε όμως υπόψη της την έκθεση της τμηματικής επιτροπής παρά το γεγονός ότι ο κ. Πάλμας ήταν ένα από τα μέλη της. Σύμφωνα με τον αιτητή, η συμμετοχή του κ. Πάλμα στην τμηματική

επιτροπή υπέσκαψε το κύρος και κατέστησε το πόρισμά της απαράδεκτο στοιχείο κρίσεως. Οι καθ' ων η αίτηση υπέβαλαν ότι -

5 (α) Τα ευρήματα του Δικαστηρίου για διαβλητά στοιχεία, λόγω έλλειψης αμεροληψίας, δεν αφορούσαν την τμηματική επιτροπή.

(β) Το κύρος της τμηματικής επιτροπής δεν
10 επηρεάστηκε από τη συμμετοχή του κ. Πάλμα, λόγω του ότι ήταν ένα από τα μέλη της και όχι ο Πρόεδρος, και

(γ) τα πορίσματα της τμηματικής επιτροπής περιορίστηκαν στη διαπίστωση των υποψηφίων που
15 κατείχαν τα προσόντα. Το κενό που δημιουργήθηκε με τη μη συμπερίληψη του αιτητή στον κατάλογο των υποψηφίων, πληρώθηκε με τη συμπερίληψή του στον τελικό κατάλογο που ετοίμασε η Ε.Δ.Υ.. Συνεπώς, όποια
20 κι' αν ήταν η ατέλεια στη λειτουργία της τμηματικής επιτροπής, τα πορίσματά της δεν επέδρασαν ουσιωδώς στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης.

Η τμηματική επιτροπή διαπίστωσε ότι μόνο τρεις από τους υποψηφίους κατείχαν τα απαραίτητα ακαδημαϊκά
25 και άλλα προσόντα για προαγωγή περιλαμβανομένων τόσο του αιτητή όσο και του ενδιαφερόμενου μέρους. Περιορίσε όμως τον κατάλογο των προσοντούχων στους δυο από τους τρεις, επειδή ο αιτητής δεν προσήλθε στην ορισθείσα συνέντευξη για να διερευνηθεί αν κατείχε το
30 τελευταίο από τα απαιτούμενα προσόντα - την καλή γνώση της αγγλικής. Ο αιτητής αρνήθηκε να προσέλθει στη συνέντευξη επειδή εκκρεμούσε ενώπιον της Ε.Ε.Υ. η επίλυση των ενστάσεών του στην εγκυρότητα εμπιστευτικών εκθέσεων στην ετοιμασία των οποίων
35 συμμετείχε ο κ. Πάλμας. Η Ε.Δ.Υ. έκρινε ότι ο αιτητής κατείχε όλα τα απαιτούμενα προσόντα και τον συμπεριέλαβε στον τελικό κατάλογο των υποψηφίων.

Όπως και πρόσφατα διαπιστώσαμε, η κακή
40 συγκρότηση συλλογικού οργάνου - και η τμηματική επιτροπή συνιστά συλλογικό όργανο - καθιστά τις αποφάσεις του έκνομες και τις αποστερεί παντός κύρους. Όπως επισημάναμε, "... δεν αποτιμάται αριθμητικά η

συμμετοχή μέλους σε συλλογικό όργανο, αλλά ως οργανικό τμήμα του" [βλ. *Παπαδόπουλος ν. Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης* - Προσφυγή 545/91, αποφασίστηκε στις 13/7/92 και δημοσιεύθηκε στους τόμους (1992) 4 Α.Α.Δ. 2463]. Το ίδιο ισχύει και στην προκείμενη περίπτωση· η συμμετοχή του κ. Πάλμα στην τμηματική επιτροπή οδήγησε στην κακή συγκρότησή της με αποτέλεσμα να καταστήσει τη λειτουργία της έκνομη.

Στην ακυρωτική απόφαση του Δικαστηρίου [βλ. *Σταυρινίδης ν. Δημοκρατίας* - (1991) 4(A) Α.Α.Δ. 426], δε γίνεται ειδική αναφορά στα πορίσματα της τμηματικής επιτροπής, προφανώς γιατί η ατέλεια πληρώθηκε με τη συμπερίληψη από την Ε.Δ.Υ. και του αιτητή στον κατάλογο των προσοντούχων υποψηφίων. Τα ευρήματα όμως του Δικαστηρίου για την προκατάληψη του κ. Πάλμα επηρεάζουν άμεσα και τη λειτουργία της τμηματικής επιτροπής και αποστερούν τα πορίσματά της, κύρους.

Τέλος, η αποτίμηση των επιπτώσεων της συμπερίληψης του πορίσματος της τμηματικής επιτροπής στα στοιχεία κρίσεως των υποψηφίων. Ο ουσιώδης επηρεασμός είναι το κριτήριο για την ακύρωση πράξης λόγω πλάνης ή συμπερίληψης στα στοιχεία κρίσεως εξωγενούς ή άκυρου στοιχείου κρίσεως. Στην προκείμενη περίπτωση, η κρίση της τμηματικής επιτροπής δεν είχε οποιοσδήποτε ουσιώδεις επιπτώσεις στη ληφθείσα απόφαση. Τα πορίσματα της τμηματικής επιτροπής περιορίστηκαν στην κρίση των προσόντων των υποψηφίων. Οι λόγοι της μη συμπερίληψης του αιτητή στον κατάλογο των υποψηφίων οφειλόταν στη μη προσέλευσή του στη συνέντευξη. Η δυσμέμεια από τη μη σύσταση του αιτητή, απαλείφθηκε από το διορίζον σώμα με τη συμπερίληψή του στον τελικό κατάλογο των υποψηφίων. Όπως συνάγεται από το αιτιολογικό της απόφασης, επελέγη το ενδιαφερόμενο μέρος μετά από συνεκτίμηση των εμπιστευτικών εκθέσεων, προσόντων και αρχαιότητας, των τριών υποψηφίων.

Καταλήγω ότι η εσφαλμένη συμπερίληψη των πορισμάτων της τμηματικής επιτροπής δεν επέδρασε ουσιωδώς στη ληφθείσα απόφαση. Συνεπώς, δεν

προκύπτει λόγος για την ακύρωση της επίδικης απόφασης.

5 Η επίδικη απόφαση επικυρώνεται στην ολότητά της, βάσει του άρθρου 146.4(α) του Συντάγματος.

Δεν εκδίδεται καμιά διαταγή για τα έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.